

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА НАДЗОР НАД ДЕЛАТНОШЋУ
ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА

СЕКТОР ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА У СРБИЈИ

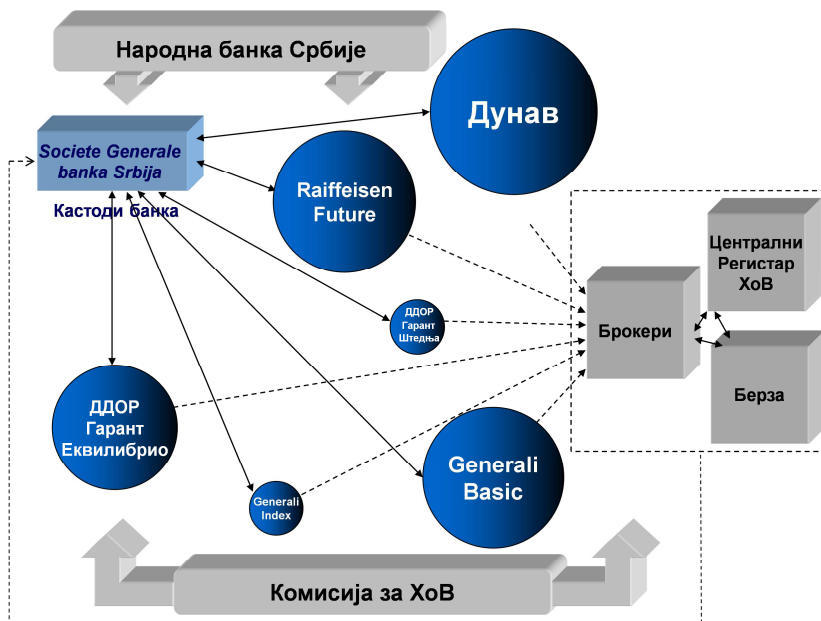
Извештај за четврто тромесечје 2014. године

Садржај:

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова.....	3
2. Нето имовина добровољних пензијских фондова	4
3. Структура имовине добровољних пензијских фондова.....	5
4. Принос од улагања.....	6
5. Накнаде друштава за управљање	10
6. Обим трговања хартијама од вредности.....	11
7. Трансакциони трошкови	12
8. Број и структура корисника	12
9. Уплате, исплате и пренос средстава	14

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На тржишту добровољних пензијских фондова на крају 2014. године пословала су четири друштва за управљање која су управљала имовином шест добровољних пензијских фондова, једна кастоди банка и четири банке посредника¹.

На крају четвртог тромесечја 2014. године, у друштвима за управљање било је запослено 126 лица. Број запослених је смањен за три у односу на претходно тромесечје, али је исти као на крају 2013. године.

Народна банка Србије, на основу положеног стручног испита и испуњених осталих потребних услова, издаје дозволу за обављање послова информисања о пословању добровољних пензијских фондова. До краја четвртог тромесечја 2014. године издато је укупно 518 дозвола за обављање послова агента продаје.

Друштва за управљање и банке посредници ангажују агенте продаје. На крају 2014. године друштва за управљање ангажовала су 77 лица, а банке посредници 213 лица.

¹ NLB banka a.d. Beograd, Raiffeisen banka a.d. Beograd, Sberbank a.d. Beograd и Societe Generale banka Srbija a.d. Beograd.

2. Нето имовина добровољних пензијских фондова

Нето имовина фондова на крају 2014. године износила је 23,6 милијарди динара. У четвртм тромесечју нето имовина је порасла за 3,8%, док укупан раст у току 2014. године износи 19,6%. На промену вредности нето имовине утичу нето уплате²

средстава у фондове, исплате средстава из фондова и добит коју фондови остварују од улагања. У четвртм тромесечју 2014. године укупне уплате износиле су 789,0 милиона динара, чланови су повукли 359,2 милиона динара, док је добит од улагања износила 456,0 милиона динара. Током 2014. године на индивидуалне рачуне чланова укупно је уплаћено 2,8 милијарди динара, док су чланови по основу исплата повукли 1,2 милијарде динара. Добит од улагања коју су остварили фондови у току године износи 2,3 милијарде динара, што чини око 60% раста нето имовине у истом периоду.

На крају 2014. године, нето имовина износила је 23,6 милијарди динара.

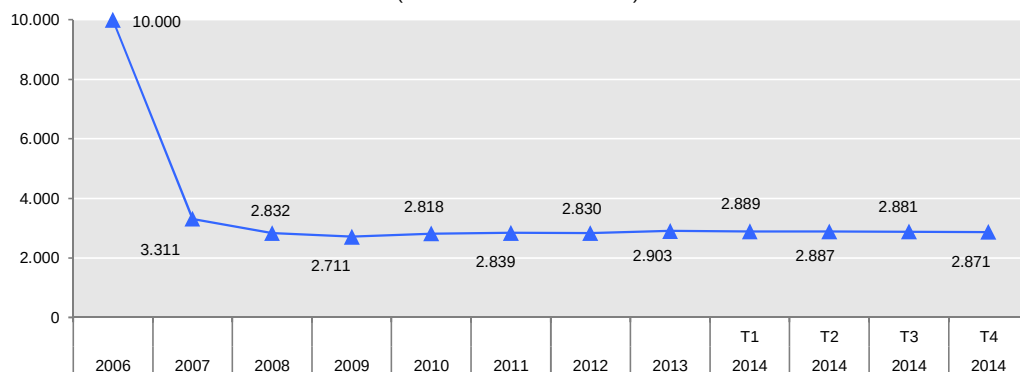
Раст нето имовине у односу на крај претходне године износио је 3,9 милијарди динара.

Нето имовина у сектору на крају периода
(у млрд. RSD)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
							T1	T2	T3	T4
3,1	4,6	7,2	9,9	12,5	16,0	19,7	20,6	21,7	22,7	23,6

Извор: Народна банка Србије

Концентрација у сектору на крају периода
(Herfindahl–Hirschman Index)

Извор: Народна банка Србије

Тржишна концентрација у сектору³ на крају 2014. године, мерена Херфиндал–Хиршмановим индексом, износила је 2.871 поен, што указује на високу концентрацију на тржишту добровољних пензијских фондова. Уколико се фондови класификују по групама према висини нето имовине фонда у односу на висину нето имовине сектора, у групама „велики“ и „средњи“ налазе се по два

² Нето уплате су укупне уплате умањене за накнаду приликом уплате.

³ Посматрано према учешћу у укупној нето имовини.

фонда, који заједно остварују тржишно учешће од преко 97%, док највећи фонд има удео од око 42%.

Број фондова у групама подељеним према тржишном учешћу
(у јединицама)

Учешће у нето имовини (у %)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
								T1	T2	T3	T4
Велики (20 и више)	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2
Средњи (5 - 19,99)	-	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2
Мали (0 - 4,99)	4	6	5	4	5	5	2	2	2	2	2

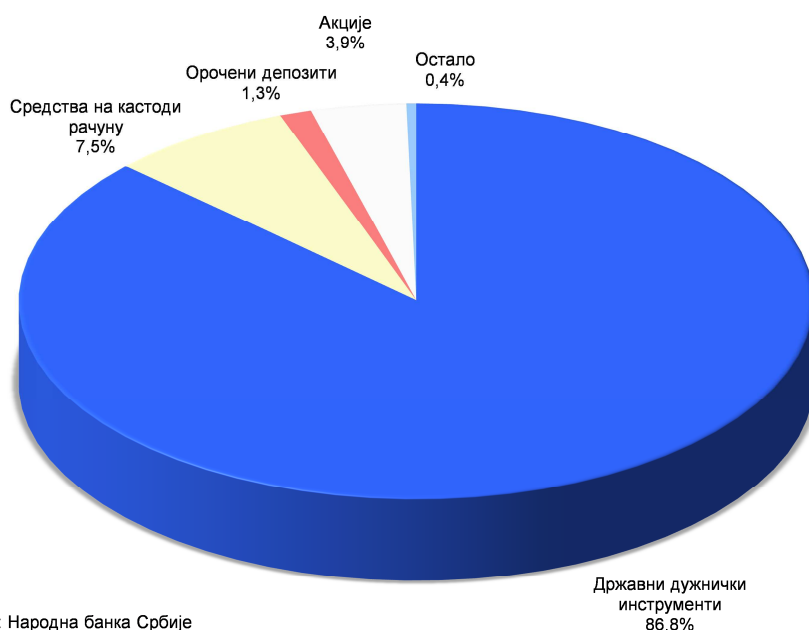
Извор: Народна банка Србије

3. Структура имовине добровољних пензијских фондова

На крају четвртог тромесечја 2014. године структура улагања имовине фондова није знатније измењена. Највећи удео имале су државне обвезнице које су чиниле 86,8% укупне имовине (од тога обвезнице старе девизне штедње 0,48% укупне имовине). Средства на кастоди рачунима и орочени депозити банака чинили су 8,8%, а акције 3,9% укупне имовине фондова. Улагање у непокретности, инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова и потраживања чине класу остало која је износила 0,4%. За разлику од краја претходне године, трезорски записи и корпоративне обвезнице нису заступљени у структури имовине фондова.

Највише средстава уложено је у државне дужничке инструменте – 86,8%

Структура укупне имовине фондова

Извор: Народна банка Србије

На крају 2014. године 16,4% државних дужничких инструмената имало је рок доспећа до годину дана, 11,7% од једне до две године, 29,4% од две до пет година, 41,1% од пет до десет година, а 1,4% имало је рок доспећа дужи од 10 година.

Просечна рочност средстава⁴ уложених у државне дужничке инструменте је 4,2 године, док је на крају претходне године рочност ових средстава била близу три године.

У домаћој валути, на крају 2014. године, налази се 84,5% укупне имовине, а у иностраној валути 15,5% укупне имовине (13,9% у еврима и 1,6% у америчким доларима).

4. Принос од улагања

На крају 2014. године *FONDex*⁵ је достигао вредност од 2.065⁶. Пораст *FONDex*-а представља пондерисани просек приноса свих фондова, и у четвртом тромесечју 2014. године износио је 2%, а за последњих годину дана 11,4%. Принос *FONDex*-а од почетка пословања⁷ износио је 9,3%.

Имајући у виду структуру улагања имовине фонда, на принос утичу: промена криве приноса на државне дужничке инструменте⁸ (промене каматних стопа

⁴ Рочност инструмената пондерисана њиховим уделом у укупним улагањима у државне дужничке инструменте.

⁵ *FONDex* је индекс који представља кретање вредности инвестиционих јединица свих добровољних пензијских фондова на тржишту.

⁶ На дан када је први добровољни пензијски фонд почео с радом, 15. новембра 2006. године, почетна вредност *FONDex*-а износила је 1.000.

⁷ Годишња стопа.

⁸ Пад каматне стопе утиче на раст цене тог дужничког инструмента и обрнуто. Цене инструмената дуже рочности осетљивије су на промене каматних стопа.

појединих рочности), промена вредности акција, висина референтне каматне стопе, висина каматних стопа банака и промене курса динара у односу на евро.

На примарном тржишту дужничких државних инструмената (трезорских записа и обвезница трезора) у односу на треће тромесечје 2014. године повећан је обим емисија, док су дисконтне стопе бележиле пад.

Укупна тржишна вредност емисија деноминованих у динарима у четвртном тромесечју 2014. године износила је 52,9 милијарди динара, наспрам 65,7 милијарди динара из претходног тромесечја. Највише је емитовано једногодишњих (16,5 милијарди динара), двогодишњих (11,1 милијарда динара) и десетогодишњих инструмената (7,8 милијарди динара). У овом тромесечју емитовани су тромесечни, шестомесечни и једногодишњи трезорски записи (укупно 22,8 милијарди динара), као и двогодишње, трогодишње, седмогодишње и десетогодишње обвезнице (укупно 30,1 милијарда динара).

Тржишна вредност емитованих динарских државних дужничких инструмената, по рочности
(у млрд. RSD)

Рок доспећа	T4 2013.	T1 2014.	T2 2014.	T3 2014.	T4 2014.
3м	6,0	5,9	6,9	7,5	2,4
6м	5,7	2,9	5,5	2,3	3,9
12м	20,4	27,1	24,4	13,1	16,5
18м					-
24м	12,1	18,5	20,3	4,3	11,1
36м	29,6	22,2	15,7	20,0	5,2
60м	4,6	3,0	4,0	8,9	
84м		4,1	13,7	9,6	5,9
120м		-	-	-	7,8
Укупно	78,5	83,6	90,5	65,7	52,9

Извор: Министарство финансија

У четвртном тромесечју извршне стопе динарских инструмената су на сличном нивоу као у претходном тромесечју. Први пут од почетка године емитоване су десетогодишње државне обвезнице (извршна стопа 13%).

Извршне стопе емитованих динарских државних дужничких инструмената, по рочности

Рок доспећа	T4 2013.	T1 2014.	T2 2014.	T3 2014.	T4 2014.
3м	9,1%	7,5%	7,6%	6,9%	7,0%
6м	9,0%	7,8%	7,7%	7,2%	7,1%
12м	9,4%	8,9%	8,2%	8,2%	8,0%
18м	-	-	-	-	-
24м	10,1%	9,8%	9,0%	9,0%	9,4%
36м	10,2%	10,5%	10,0%	10,0%	9,7%
60м	11,9%	11,5%	10,8%	10,8%	-
84м		13,0%	11,8%	11,8%	12,0%
120м	-	-	-	-	13,0%

Извор: Министарство финансија

У четвртм тромесечју евроденоминирани државни дужнички инструменти емитовани су у укупној вредности од 203,4 милиона евра, и то: једногодишњи (48,6 милиона евра) са стопом од 2,8%, двогодишњи (18,4 милиона евра) са стопом од 3,8%, трогодишњи (76,2 милиона евра) са стопом од 4,5%, петогодишњи (34,4 милиона евра) са стопом од 5,0% и десетогодишњи (25,8 милиона евра) са стопом од 5,5%. У односу на претходно тромесечје каматне стопе на једногодишње и трогодишње хартије бележе раст, а двогодишње и петогодишње пад. Као и у другом тромесечју, емитоване су десетогодишње евроденоминирани обвезнице са извршном стопом од 5,5%.

Тржишна вредност емитованих евроденоминираних државних дужничких инструмената, по рочности (у млн EUR)						
Рок доспећа	T3 2013.	T4 2013.	T1 2014.	T2 2014.	T3 2014.	T4 2014.
12м	-	130,5	48,4	113,2	47,9	97,3
24м	50,0	138,2	68,5	128,6	26,5	175,1
36м	37,2	-	49,6	62,8	58,5	76,2
60м	25,8	60,0	47,3	23,9	37,6	34,4
120м	-	-	-	96,6	-	25,8
Укупно	113,0	328,7	213,8	424,1	170,5	408,8

Извор: Министарство финансија

Извршне стопе емитованих евроденоминираних државних дужничких инструмената, по рочности						
Рок доспећа	T3 2013.	T4 2013.	T1 2014.	T2 2014.	T3 2014.	T4 2014.
12м	-	3,5%	3,3%	3,2%	3,2%	2,5%
24м	4,5%	4,3%	4,1%	4,1%	4,0%	3,5%
36м	5,0%	-	4,8%	4,7%	4,8%	4,5%
60м	5,3%	5,2%	5,1%	4,9%	5,0%	5,0%
120м	-	-	-	5,5%	-	5,5%

Извор: Министарство финансија

На тржишту обвезница старе девизне штедње на крају 2014. године принос обвезнице доспећа 2015. године износио је 2,8%, док је принос обвезнице доспећа 2016. године износио 2,9%.

На Београдској берзи је током четвртог тромесечја 2014. године забележен незнатан раст цена акција од 0,85%, мерено индексом *BELEX15*⁹ (вредност индекса на крају децембра била је 667,02). Раст индекса за последњих годину дана износио је 19,5%.

Референтна каматна стопа на крају 2014. године износила је 8%. Ниво каматних стопа које фондови остварују на средства у динарима на кастоди рачунима прати кретање референтне каматне стопе.

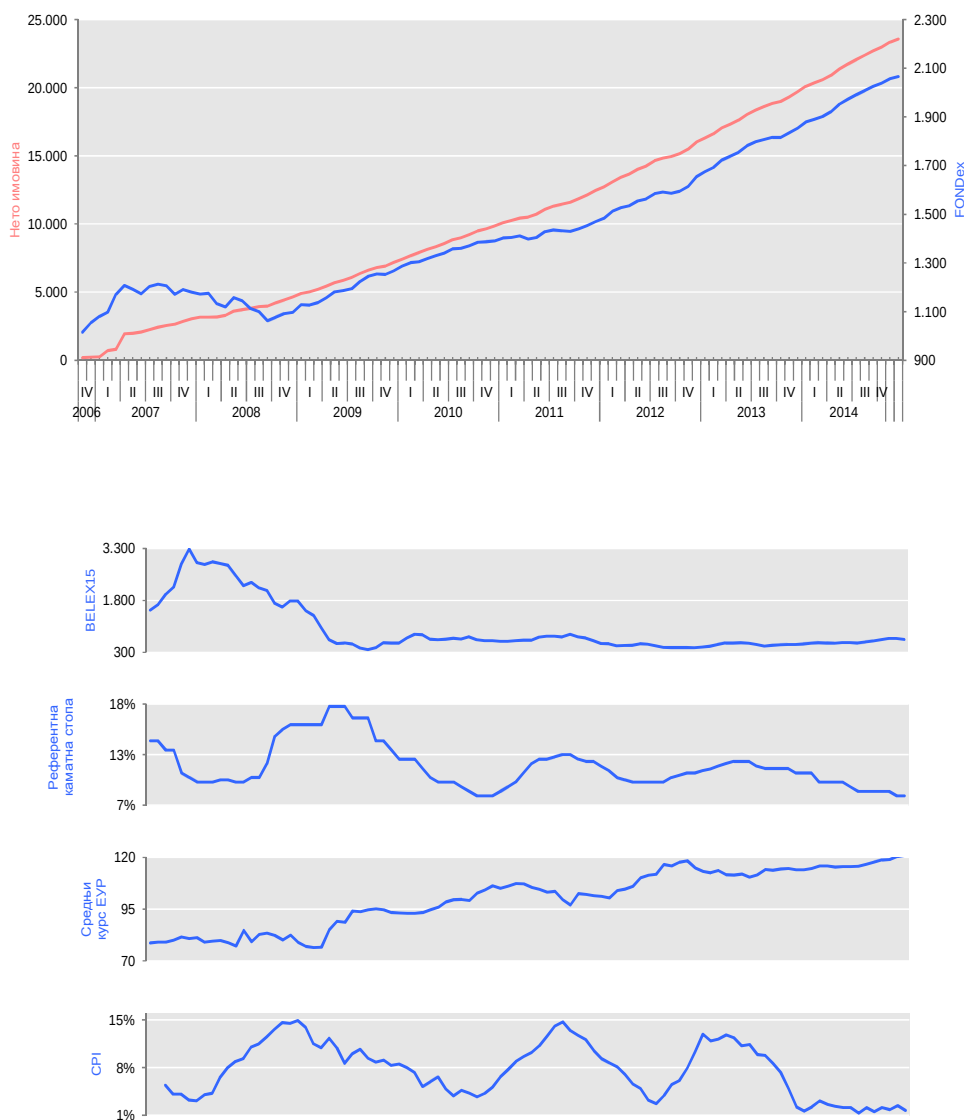
⁹ Од укупног улагања фондова у акције, највећи део односи се на акције које се налазе у корпи *BELEX15*, тако да овај индекс представља добар „бенчмарк“ за акцијски део портфолија фондова.

У четвртог тромесечју 2014. године динар је депресирао у односу на евро, тако да је на крају овог тромесечја вредност динара мања за 1,77% у односу на крај претходног тромесечја. У истом периоду, вредност динара је у односу на амерички долар мања за 6,24%.

На крају четвртог тромесечја, цене потрошачких производа и услуга забележиле су пад. Месечне стопе раста цена у октобру, новембру и децембру биле су -0,2%, 0,0%, односно -0,4%, респективно, док стопа инфлације у децембру 2014. године у односу на исти месец претходне године износи 1,7%.

Кретање вредности нето имовине, FONDex-а и кључних показатеља од почетка пословања ДПФ

(у млн RSD, јединицама, односно у %)

Извор: Народна банка Србије, Београдска берза, Републички завод за статистику

5. Накнаде друштава за управљање

Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима прописује максималне процентуалне износе накнада које друштва за управљање могу да наплате члановима фонда. Накнаде друштва

Накнаде за управљање биће ограничене на 1,25% након што нето имовина свих фондова достигне 0,75% БДП-а.

састоје се од накнаде приликом уплате доприноса и накнаде за управљање фондом. Накнада приликом уплате не може бити већа од 3% од износа уплате, накнада за управљање не може бити већа од 2% од обрачунске нето вредности имовине, док накнада за пренос рачуна може бити наплаћена само у висини стварних трошкова преноса.

Усвајањем измена закона, почетком маја 2011. године, измењене су и накнаде које друштва наплаћују, а које ће се примењивати када нето имовина свих фондова достигне 0,75% БДП-а. Предвиђено је да максимална накнада за управљање буде 1,25% годишње од обрачунске нето вредности имовине, док висина накнаде приликом уплате неће бити законски ограничена. Тренутно је нето имовина на нивоу од око 0,61%¹⁰ БДП-а.

Накнаде су један од параметара које члан треба да има у виду приликом избора фонда, али га не треба посматрати изоловано. Висина накнаде зависи и од инвестиционе политике, односно активности инвестирања. По правилу, активнији фондови, намењени млађим особама које ће доприносе уплаћивати у дужем временском периоду, у већем проценту инвестирају у сложеније инструменте, преузимају већи ниво ризика и од таквих фондова се очекује већи принос, због чега имају и веће накнаде. С друге стране, фонд који инвестира пасивно и у сигурније финансијске инструменте требало би да има и мање накнаде. Инвестициону политику фонда, тј. планирано улагање средстава чланова фонда, очекивани принос фонда и ниво ризика који фонд (односно члан) преузима, као и накнаде које друштва наплаћују, треба посматрати заједно при доношењу одлуке о избору фонда.

Од почетка пословања друштва наплаћују накнаду за управљање у износу од 2%, док се накнада приликом уплате смањивала и у четвртом тромесечју 2014. године износила је 2,01%.

Просечна накнада приликом уплате у четвртом тромесечју 2014. године износила је 2,01%.

Однос две накнаде променио се од почетка пословања друштава, када је износ накнаде приликом уплате био већи, до данас, када накнада за управљање чини око 88% укупно наплаћених накнада. Оваква промена односа две накнаде настала је као последица раста нето вредности имовине фонда и све веће основе на коју се наплаћује накнада за управљање.

¹⁰ Извор БДП: База података републичког завода за статистику – Квартални бруто домаћи производ у текућим ценама, недесезонирани подаци.

Накнада приликом уплате, иако видљива на првом кораку, тј. приликом уплате средстава у фонд, није и највећи трошак за члана. То је трошак који члан плаћа само једном, као врсту улазне накнаде.

Накнада за управљање се обрачунава свакодневно на вредност нето имовине фонда и садржана је директно у вредности инвестиционе јединице, тако да обрачуната и објављена вредност инвестиционе јединице јесте вредност након одбитка накнаде за управљање фондом.

У четвртом тромесечју 2014. године накнада за управљање износила је 116,4 милиона динара, док је добит од улагања коју су остварили фондови у истом периоду износила 456,0 милиона динара. У последњих годину дана накнада за управљање износила је 432,8 милиона динара, док је у истом периоду остварена добит од 2,3 милијарде динара. С даљим растом нето имовине, али и јачањем конкуренције између фондова, може се очекивати постепено смањивање накнаде за управљање.

Износ наплаћених накнада друштава за управљање
(у млн RSD)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
								T1	T2	T3	T4
Накнада приликом уплате	42,9	56,9	54,9	59,4	57,9	60,1	58,7	12,7	13,0	13,9	15,8
Накнада за управљање	37,8	73,5	117,3	170,7	220,0	284,1	357,8	99,6	105,1	111,7	116,4

Извор: Народна банка Србије

6. Обим трговања хартијама од вредности

Обим промета добровољних пензијских фондова у четвртом тромесечју 2014. године износио је 5,3 милијарде динара. У току 2014. године обим промета износио је 21,2 милијарде динара.

Учешће добровољних пензијских фондова у промету на Београдској берзи у четвртом тромесечју износило је 11,3%, док је у 2014. години износило 4,1%.

Трговање добровољних пензијских фондова хартијама од вредности
(у млрд. RSD)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
							T1	T2	T3	T4
Обим промета ХоВ	1,7	13,1	14,9	19,3	13,2	12,9	4,5	8,4	3,0	5,3
Куповина	1,8	8,1	8,1	10,6	7,1	9,0	2,9	3,7	2,7	2,7
Београдска берза	0,8	0,4	1,3	0,7	0,3	0,4	0,1	0,8	-	0,3
Ванберзанско трговање	0,3	0,4	0,3	1,3	0,1	0,7	0,0	0,5	-	0,4
Аукције државних ХоВ	0,0	7,3	6,5	8,6	6,7	7,9	2,8	3,2	2,7	2,0
Продаја	0,4	0,4	0,8	3,8	4,2	2,0	1,1	2,0	0,3	2,0
Београдска берза	0,1	0,1	0,6	0,4	0,3	0,6	0,1	0,2	0,0	0,1
Ванберзанско трговање	0,3	0,3	0,2	3,4	3,9	1,4	1,1	1,8	0,3	1,9
Доспеће	0,2	4,6	6,1	4,9	2,0	2,0	0,5	2,6	0,0	0,6
Однос куповине према продаји и доспећу	2,4	1,6	1,2	1,2	1,1	2,3	1,8	0,8	9,7	1,1
Учешће у укупном промету на Београдској берзи (у %)	1,2%	1,1%	8,0%	3,8%	2,6%	3,4%	2,3%	4,3%	0,1%	11,3%

Извор: Народна банка Србије, Београдска берза

7. Трансакциони трошкови

Трошкови настали у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности (накнаде централног регистра, берзанске накнаде, пореске обавезе) и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина фонда наплаћују се из имовине фонда. Остали трошкови иду на терет друштва за управљање.

Највећи удео у трансакционим трошковима, који иду на терет фонда, имају накнаде централног регистра, док су од трошкова које друштва за управљање плаћају из својих средстава најзначајније брокерске накнаде.

Износ трансакционих трошкова
(у млн RSD)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
								T1	T2	T3	T4
Укупно	10,0	5,3	7,4	9,5	7,0	4,7	6,0	1,6	1,8	0,6	2,3
Брокерске накнаде	4,5	2,2	3,8	4,5	2,9	2,0	2,5	0,5	0,7	0,0	0,8
Накнаде кастоди банке	1,8	1,5	2,0	2,4	2,2	1,5	1,9	0,4	0,5	0,3	0,7
Берзанске накнаде	1,6	0,8	0,4	1,1	0,8	0,3	0,6	0,1	0,2	0,0	0,3
Накнаде централног регистра	1,0	0,6	1,2	1,5	1,1	0,9	0,9	0,5	0,4	0,2	0,5
Остали трошкови	1,1	0,2	-	-	-	-	0,1	-	0,0	-	0,0

Извор: Народна банка Србије

8. Број и структура корисника

На крају четвртог тромесечја 2014. године, у фази акумулације¹¹ налазило се укупно 187.997 корисника¹². Они су укупно имали 252.072 склопљена уговора о чланству¹³ у добровољним пензијским фондовима.

Укупан број корисника на крају 2014. године износио је 187.997.

Број уговора и број корисника
(у хиљадама)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
								T1	T2	T3	T4
Број уговора	158,5	201,6	215,7	220,4	234,4	240,4	244,5	250,4	250,1	250,7	252,1
Број корисника	-	156,0	165,2	166,8	174,9	179,8	183,5	185,8	185,7	186,6	188,0
Удео активних корисника у укупном броју (у %)	-	41,6%	36,0%	43,9%	35,1%	30,5%	30,3%	27,7%	29,7%	30,1%	31,3%

Извор: Народна банка Србије

Учешће корисника услуга пензијских фондова у укупном броју становника износило је 2,62%, а у укупном броју запослених 11,03%.

¹¹ Чланство у фонду дели се на две фазе – фазу акумулације (период у коме се уплаћују средства) и фазу повлачења средстава (период када члан повлачи акумулирана средства).

¹² Број корисника је број особа које су чланови добровољног пензијског фонда (или фондова). Овај број је мањи од броја уговора о чланству, с обзиром на то да знатан број корисника има више од једног склопљеног уговора о чланству у истом или у различитим фондовима.

¹³ Број уговора о чланству је збир броја индивидуалних уговора о чланству и броја чланова свих пензијских планова.

Структура корисника по динамици уплате
 (у јединицама и у %)

Корисници који су имали уплату	Период	Број корисника	Удео (%)
	1 месец	58.840	31%
	3 месеца	64.642	34%
	6 месеци	67.493	36%
	12 месеци	71.482	38%
	Од учлањења (1)	158.721	84%
	Без средстава на рачунима (2)	29.276	16%
	Укупно (1+2)	187.997	

Извор: Народна банка Србије

Износ акумулираних средстава зависи од висине уплата, приноса које остварују фондови, висине накнада и дужине периода акумулације средстава, тако да се са повећањем износа доприноса и периода акумулације средстава, уз приносе које фондови остварују, повећава и износ просечних средстава на индивидуалним рачунима чланова. Просечан износ акумулираних средстава на рачунима чланова који су до сада најмање једном уплатили допринос износио је нешто више од 148 хиљада динара и у сталном је порасту.

Просечан износ акумулираних средстава на крају периода
 (у хиљадама RSD)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
							T1	T2	T3	T4
-	34,6	52,2	70,5	84,5	105,3	127,3	131,3	139,1	144,5	148,3

Извор: Народна банка Србије

На крају 2014. године, број корисника који су чланови два или више фондова износио је 35.630, или 19% од укупног броја.

Број корисника по броју фондова у којима су чланови
 (у јединицама)

Број фондова	Број корисника
1	152.367
2	26.310
3	9.237
4	79
5	1
6	3

Извор: Народна банка Србије

Број корисника по броју закључених уговора о чланству
 (у јединицама)

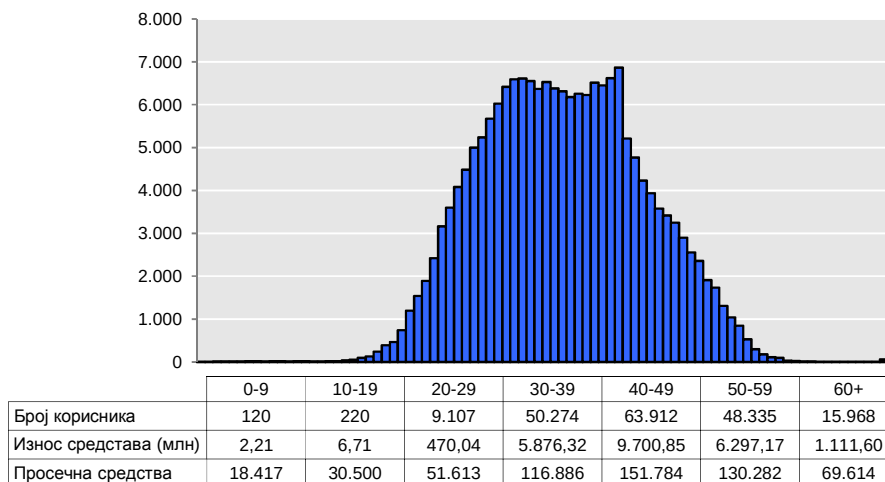
Број уговора	Број корисника
1	141.089
2	33.593
3	10.477
4	2.105
5	529
6	151
7	38
8	6
9	9

Извор: Народна банка Србије

У четвртој тромесечју 2014. године структура корисника по полу и износу њихових средстава није се значајно променила у односу на претходне периоде. У већини су мушкарци, који у укупном броју корисника учествују са око 60%.

Расподела корисника и акумулираних средстава по годинама живота

(у јединицама, односно у RSD)

Извор: Народна банка Србије

Просечна старост корисника добровољних пензијских фондова на крају 2014. године износила је око 45 година, а највише је корисника старости од 30 до 50 година, око 61%. Оваква структура корисника је стална и не мења се од почетка рада фондова. Исто тако, проценат корисника који су старији од 53 године сличан је као у претходним годинама и износио је 23,6%.

9. Уплате, исплате и пренос средстава

Осим у 2007. години, када је највећи број добровољних пензијских фондова основан и када су уплате биле најмање, укупне уплате су стабилне током година и кретале су се на нивоу од 2,2 до 2,8 милијарди динара годишње. У четвртом тромесечју 2014. године, од укупних уплата 20,9% односило се на индивидуалне уплате, 36,1% на уплате послодаваца који као обвезници уплате својим запосленима уплаћују доприносе у пензијски фонд, док се 43% односило на уплате преко пензијских планова. Овај однос се није знатно мењао од 2008. године до данас.

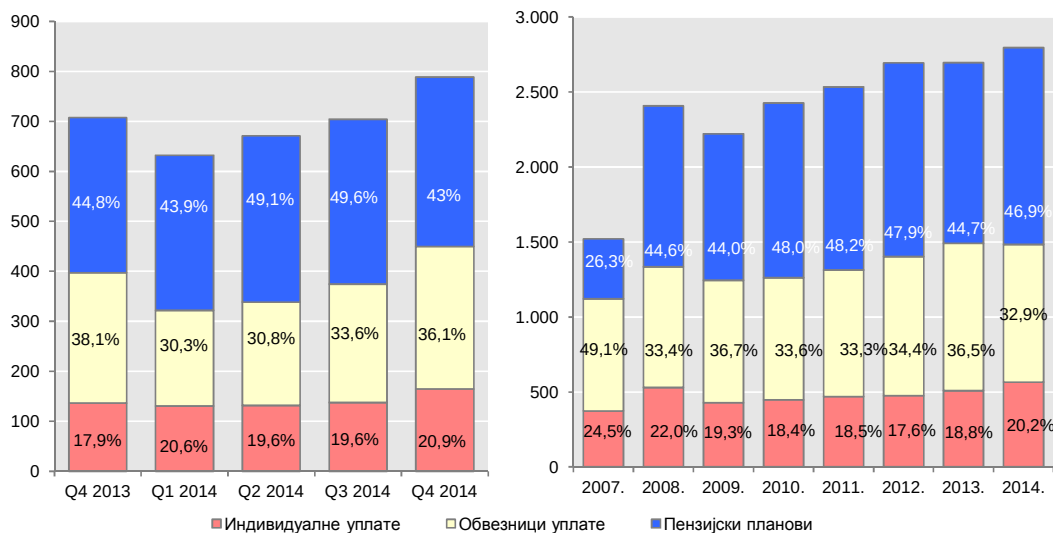
У четвртом тромесечју 2014. године нето уплате износиле су 773 милиона динара.

Укупне уплате доприноса у фондове (у млрд. RSD)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
							T1	T2	T3	T4
1,50	2,25	2,22	2,43	2,53	2,70	2,70	0,63	0,67	0,70	0,79

Извор: Народна банка Србије

Обим и структура укупних уплата доприноса
(у млн RSD, односно у %)

Извор: Народна банка Србије

Иако постоји могућност индивидуалних уплата доприноса, највећи број уплата врши се преко послодаваца који својим запосленима уплаћују средства у фонд, чиме показују висок степен одговорности према запосленима. Велики потенцијал за даљи раст броја чланова пензијских фондова је управо у компанијама с великим бројем запослених. На овај начин запослени, односно послодавци, могу остварити уштеде, обзиром да се уплата пензијског доприноса у добровољне пензијске фондове из средстава послодавца ослобађа плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање до износа од 5.420¹⁴ динара по запосленом месечно, као и да се уплате у истом износу које послодавац врши путем административне забране, обуставом и плаћањем из зараде запосленог, ослобађају плаћања пореза. Наведене олакшице представљају додатни вид стимулације за запослене и послодавце да један део издвајања за зараде усмере ка штедњи у добровољним пензијским фондовима.

Исплате средстава највећим делом врше се једнократно. С обзиром на то да повлачење средстава врше чланови који испуњавају услове, а нису дуго у фонду, акумулирана сума на њиховим рачунима је релативно мала, те је овакав начин исплате и очекиван, иако он не одговара природи добровољних пензијских фондова која претпоставља коришћење акумулираних средстава у дужем временском периоду. Са повећањем периода акумулације средстава и суме средстава на рачунима, може се очекивати повећање удела програмираних исплата и других начина повлачења. Поред тога, за чланове који су приступили пензијским фондовима након измена закона у мају 2011. године, прописан је максимални износ од 30% који се може повући једнократном исплатом.

¹⁴ На основу одлуке Владе Републике Србије, једном годишње се врши усклађивање овог износа са висином инфлације у претходној години.

Укупне исплате средстава члановима фондова
(у млн RSD)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
							T1	T2	T3	T4
141,4	384,6	448,5	458,1	517,6	751,7	945,2	252,5	299,3	302,4	359,2

Извор: Народна банка Србије

Исплате средстава из фондова се повећавају из године у годину. Оваква појава нормална је последица развоја система, јер ће се с повећањем доприноса и нето имовине и повећањем броја година функционисања система добровољних пензијских фондова повећавати и висина исплата посматрано у апсолутним износима.

У 2014. години, укупне исплате корисницима износиле су 1,2 милијарде динара.

Трансфери представљају пренос средстава из једног фонда у други. Члан фонда може пренети део или сва средства, при чему плаћа само стварне трошкове преноса.

У 2014. години трансфери су износили 0,1 милијарду динара.

Укупни трансфери између фондова
(у млн RSD)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
							T1	T2	T3	T4
19,5	235,1	141,5	216,1	165,9	72,3	137,2	57,2	20,9	22,7	25,5

Извор: Народна банка Србије